

SLOVENSKÝ ZVÄZ CHOVATEĽOV

Líniová plemenitba

Piešťanského obra

2014

Príhovor

Členstvo v špeciálnom klube (akým je aj Klub chovateľov Piešťanských obrov KCHPO) je vyšším stupňom chovateľskej záľuby.

Som jedným zo zakladajúcich členov KCHPO, poznám a sledujem vývoj PO od čias, kedy sa začal prezentovať na národných výstavách, vtedy ešte ako „pokusný chov“. Sám som ho necelé dve desiatky rokov choval a šľachtil.

Touto malou, ale praxou overenou publikáciou sa chcem podeliť so skúsenosťami pri došľachtňovaní PO. Pred založením klubu bol PO takmer odpísaný a na celoštátnych výstavách zastúpený minimálnym počtom. V roku 2001 a 2002 PO neboli vôbec vystavované. V roku 2003 v počte 2 ks a v roku 2004 10 ks. Na praktickom príklade sa snažím dokladovať, že úspech je možné dosiahnuť trpezlivou a svedomitou prácou aj bez nerozvážneho nakupovania nových jedincov. Svoju prácu som porovnal s publikáciou „Monografia Birminghamského kotrmeliaka“ od MUDr. Jozefa Koreňa. Môžem potvrdiť, že sa s ním v danej problematike líniovej plemenitby plne stotožňujem.

Chcel by som podnietiť členov klubu k ďalšiemu rozšíreniu a došľachteniu PO, nášho národného plemena. Budme hrdí na úsilie našich predkov, snažme sa ich prácu zachovať a v ďalšej činnosti na ňu nadviazať.

Rád by som sa touto cestou poďakoval pr. Drahošovi Dóczyemu, že mi v posledných rokoch umožnil v pokračovaní overovania teoretických poznatkov s praktickou prácou v chove. Ďakujem i mladému Ing. Tomášovi Kolenovi za aktívnu pomoc pri grafickom spracovaní publikácie, jej prepísaní do elektronickej a tlačovej podoby.

Publikáciu venujem členom klubu k blížiacemu sa 10 ročnému výročiu založenia KCHPO. Želám Vám trpezlivosť, šťastnú ruku pri výbere v šľachtení, veľa úspechov a hlavne radosť z chovateľskej práce.

Ing. Štefan Šušlík

Teória líniovej plemenitby

Pre ľahšie pochopenie danej problematiky je na úvod potrebné si ozrejmiť niektoré základné pojmy. Na vysvetlenie pojmov som použil výňatok z literatúry (Šiler/Fiedler, ABC genetika drobných zvierat a Encyklopédia drobného chovateľa od Vladimíra Malíka a kol.).

Genetika – vedný odbor, ktorý skúma zákonitosti prenášania znakov a vlastností z rodičov na potomkov, stálosť a premenlivosť znakov, vlastností, ako aj mieru a podmienky ich uplatňovania v živote nového jedinca.

Dedičnosť – je jeden zo základných aspektov živej hmoty. Prenášanie vlastností organizmov na potomstvo, na ďalšie generácie. Je to vývojový činiteľ, ktorý spolu s premenlivosťou a výberom (umelým alebo prirodzeným) uskutočňuje vývoj živých jedincov. Z praxe však vieme, že sa nededia priamo jednotlivé znaky, ale dedičné podnety, ktoré v ďalšom vývoji jedinca vedú k vytvoreniu určitých znakov. Súhrn týchto dedičných schopností sa nazýva **genotyp** dedične založený.

Hmotné jednotky dedičného znaku sa nazývajú **gény**, tiež faktory alebo vlohy. Tieto faktory vystupujú v organizme vždy v pároch, pričom jeden z nich pochádza od otca a jeden od matky. Tieto párové, sebe odpovedajúce faktory sa nazývajú alelomorfne faktory, skrátene **alely**. Pri pohlavnom rozmnožovaní, alebo lepšie povedané pri vzniku pohlavných buniek sa v dôsledku komplikovaných procesov dostáva do vajíčka/spermie z každého páru len jediná vloha. Oplodnením, t.j. splynutím vajíčok a spermií sa obidve alely dostanú opäť k sebe a potom už v telových bunkách vystupujú v pároch. Je zvykom označovať jednotlivé alely podmienujúce vznik určitých znakov dohodnutými symbolmi, veľkými písmenami, ktoré tieto znaky vyjadrujú. Tak napríklad vloha pre čierne sfarbenie sa označuje písmenom B. Vlohy, ktoré si zodpovedajú môžu byť v pároch rovnaké B alebo nerovnaké b. Potom môžeme dostať 3 možnosti kombinácie a to: BB, alebo Bb a konečne bb. To sú v podstate 3 možné genotypy sfarbenia. Jediniec s genotypom BB bude mať sfarbenie čierne. Tak isto aj jediniec s genotypom Bb, kde alely nie sú rovnaké. Alela B je tu prevládajúca – **dominantná**, to znamená že dokáže potlačiť pôsobenie alely b, tá je teda ustupujúca – **recesívna**. Jediniec s genotypom bb má sfarbenie hnedé. Jedinca, ktorý má v genotype alely rovnaké BB, alebo bb označujeme ako **homozygota**. V prvom prípade BB ide o homozygota dominantného, na druhej strane bb ide o homozygota recesívneho. Jediniec s genotypom Bb, teda s alelami nerovnakého páru sa nazýva heterozygot.

Videli sme, že rôznemu dedičnému zloženiu, rôznym genotypom zodpovedá rôzny povrchovo viditeľný, alebo iným spôsobom merateľný prejav. Tento jav sa nazýva **fenotyp**.

Fenotyp je tiež výslednicou dedičného základu, pôsobenia životných podmienok v ktorých jedinci žijú a toto súhrne označujeme ako **prostredie**. Medzi najvýznamnejších činiteľov prostredia patrí pochopiteľne výživa, kŕmenie, ustajnenie a ošetrovanie.

Líniová plemenitba je pomerne náročná šľachtiteľská metóda, pomocou ktorej chceme dosiahnuť zvýšenie nielen exteriérovej kvality, ale aj úžitkovej hodnoty chovu. Lína je populácia toho istého plemena schopná samostatnej reprodukcie podľa určitého vzorca a vyznačujúca sa pre ňu charakteristickými znakmi, respektíve vlastnosťami.

Podstatou líniovej plemenitby je získanie skupiny príbuzných jedincov rozschovaných z jedného vynikajúceho holuba. Takáto skupina jedincov sa vyznačuje malou genetickou premenlivosťou a ustálenou dedičnosťou. Príbuzenská plemenitba môže byť: veľmi úzka, pokrvná (napr. otec-dcéra), stredná (polobrat-polosestra) a vzdialená (bratanec-sesternica). Čím užší je príbuzenský vzťah, tým je pravdepodobnejší prenos genetickej látky na potomkov. O príbuzenskej plemenitbe (inbreedingu) sa dá hovoriť vtedy, ak párimo jedincov so spoločným predkom do piatej generácie. Na druhej strane **je veľmi dôležité aby jedinci, ktorí takúto líniu zakladajú boli nepríbuzní**, bez spoločného predka v piatich generáciach dozadu. V opačnom prípade by dochádzalo k príbuzenskej plemenitbe z východiskových jedincov, ktorí sú už sami navzájom príbuzní, čo by mohlo viesť k degenerácii a nenaplneniu požadovaného účelu takejto plemenitby.

Kľúčovú úlohu zohráva kvalita východiskového holuba – zakladateľa línie. Čím viac dobrých a menej zlých vlastností má tento jedinec, tým je vyšší celkový predpoklad úspechu línie. **Pri príbuzenskej plemenitbe sa totiž nevznášajú nové vlastnosti, len sa upevňujú existujúce, čo bohužiaľ platí aj pre upevňovanie väd.**

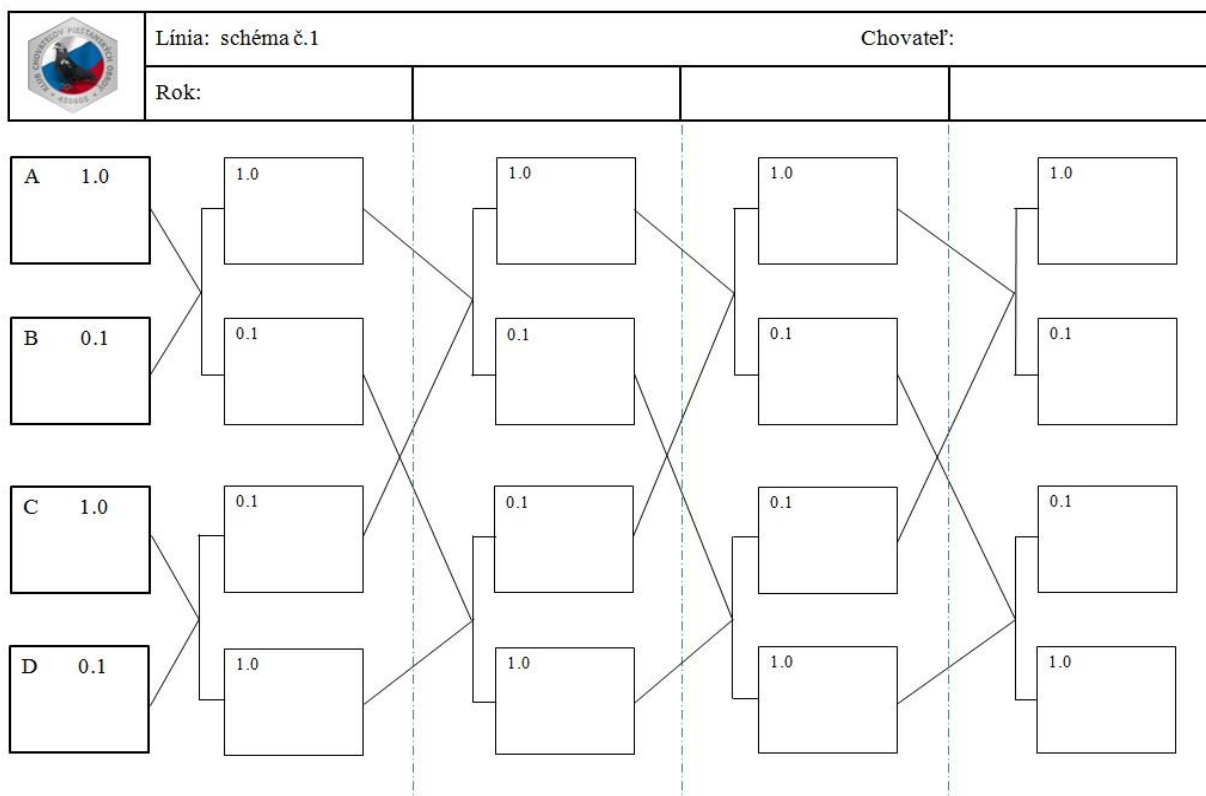
Uplatnením úspešnej líniovej plemenitby po niekoľko generácií sa zjednotí chov za ustálenia vhodných génov, ale súčasne sa po vyčerpaní genofondu východiskových jedincov zmení variabilita a priestor ďalej chov selekciou vylepšovať. V tomto momente treba do teraz už zjednoteného chovu priliat' novú krv. **Priliatím krvi** sa rozumie zapojenie nového jedinca PO buď z cudzieho chovu, alebo z vlastných zdrojov, dôležité je aby bol na spoluzakladateľov novej línie **nepríbuzný** (ako už bolo spomínané bez spoločného predka v piatich generáciach dozadu). Tým sa rozšíri výber génov a potenciál ich vzájomných kombinácií, čo prinesie nové možnosti pri zostavovaní chovných párov a nových línii. Taktiež sa posilnia tie vlastnosti, ktoré môžu trvalou príbuzenskou plemenitbou ochabnúť ako napr. plodnosť, odolnosť voči chorobám a celková vitalita. Osvieženie krvi môže byť najistejším spôsobom udržania a stabilizácie životaschopnosti chovu.

Ak sa rozhodneme zabezpečiť si na priliatie krvi jedinca z iného zdroja, je dobré mať na pamäti osvedčené zásady:

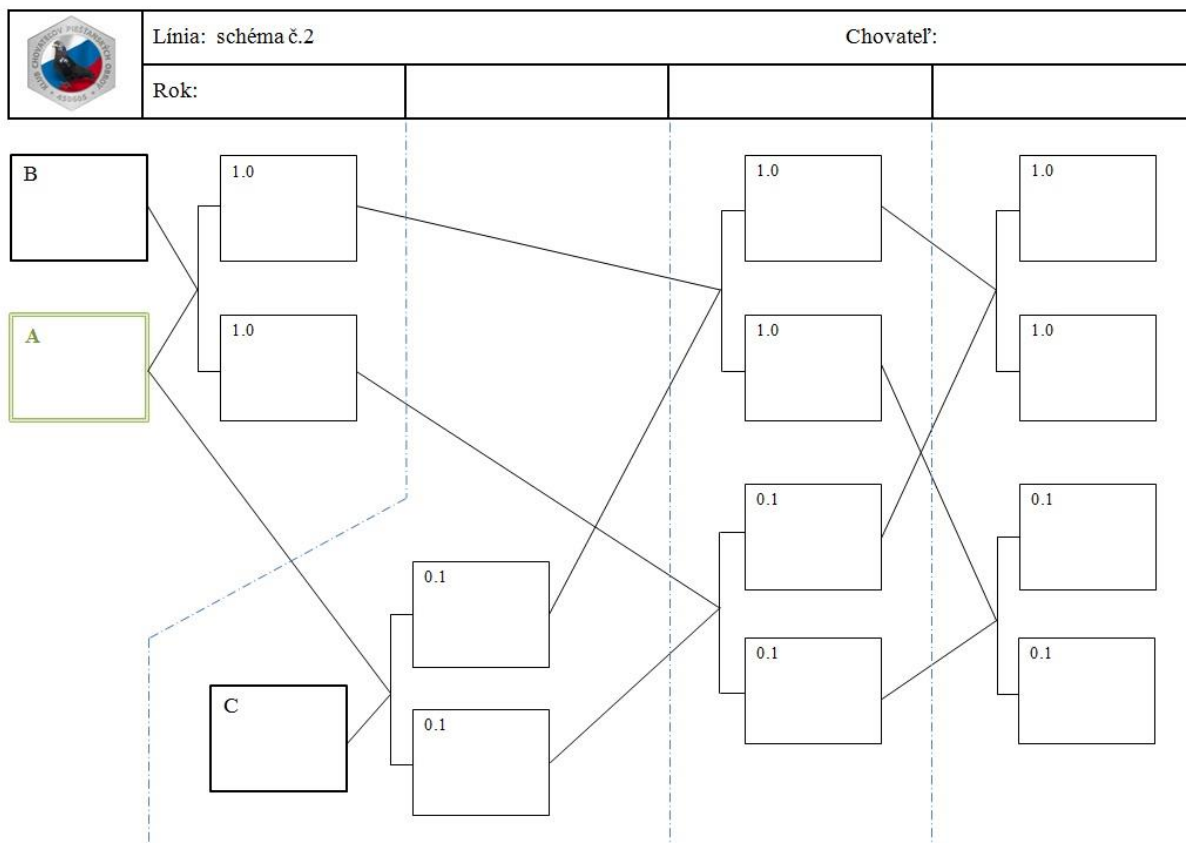
- nakupujeme, alebo vymieňame len u známych a uznávaných chovateľov,
- pri nákupe požadujeme preukaz o pôvode, informácie o vlastnostiach predkov, prípadne ako je to možné aj o potomstve,
- do líniovej plemenitby je cennejší priemerný jedinec z kvalitného chovu, ako výborný jedinec z priemerného chovu neznámeho pôvodu.

Schémy základných typov líniovej plemenitby

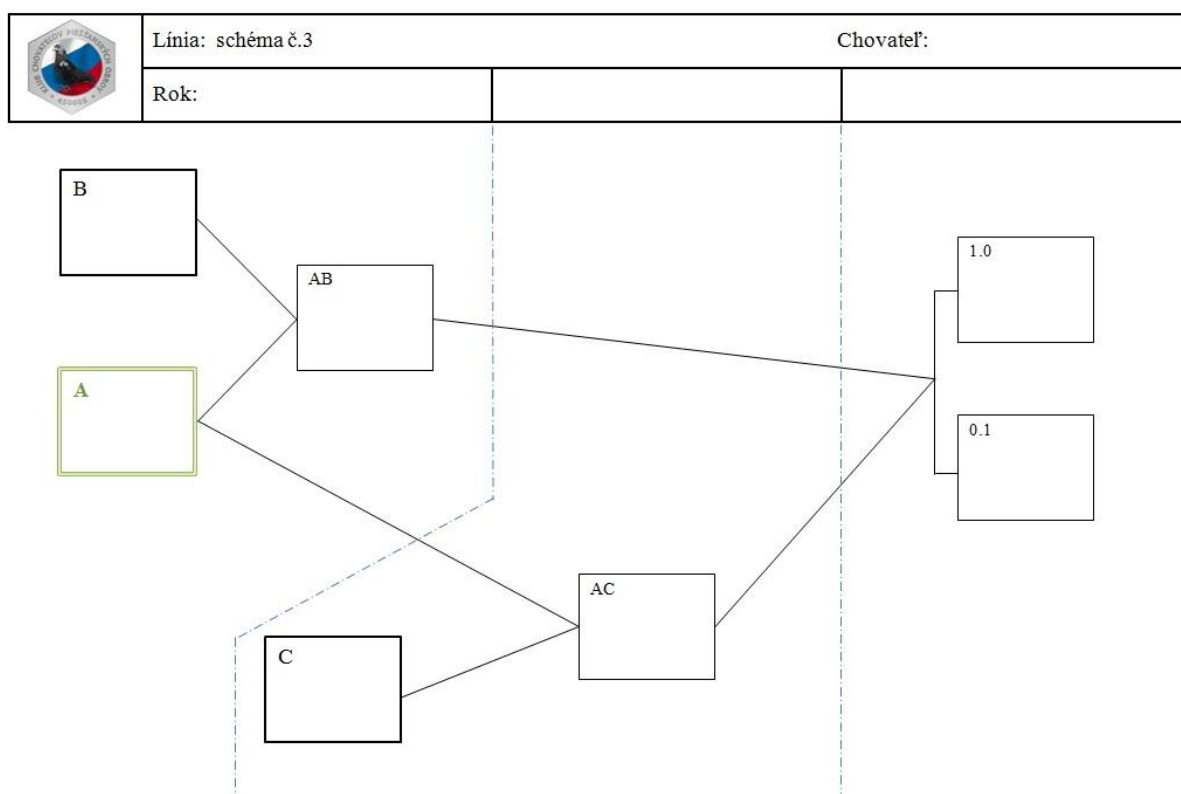
1. Široká línia založená na štyroch vyrovnaných jedincoch: dvoch nepríbuzných samcoch (1.0 A, C) a dvoch nepríbuzných samiciach (0.1 B, D). V 1. roku je potrebné spáriť A-B a C-D, po odchove vhodných pokračovateľov už línia postupuje samostatne bez nich. Jedince možno v 2. roku prepáčiť na A-D a B-C ako základ novej paralelnej (súbežnej) línie. V ďalších rokoch postupujeme podľa schémy a jedná sa už o príbuzenskú plemenitbu.

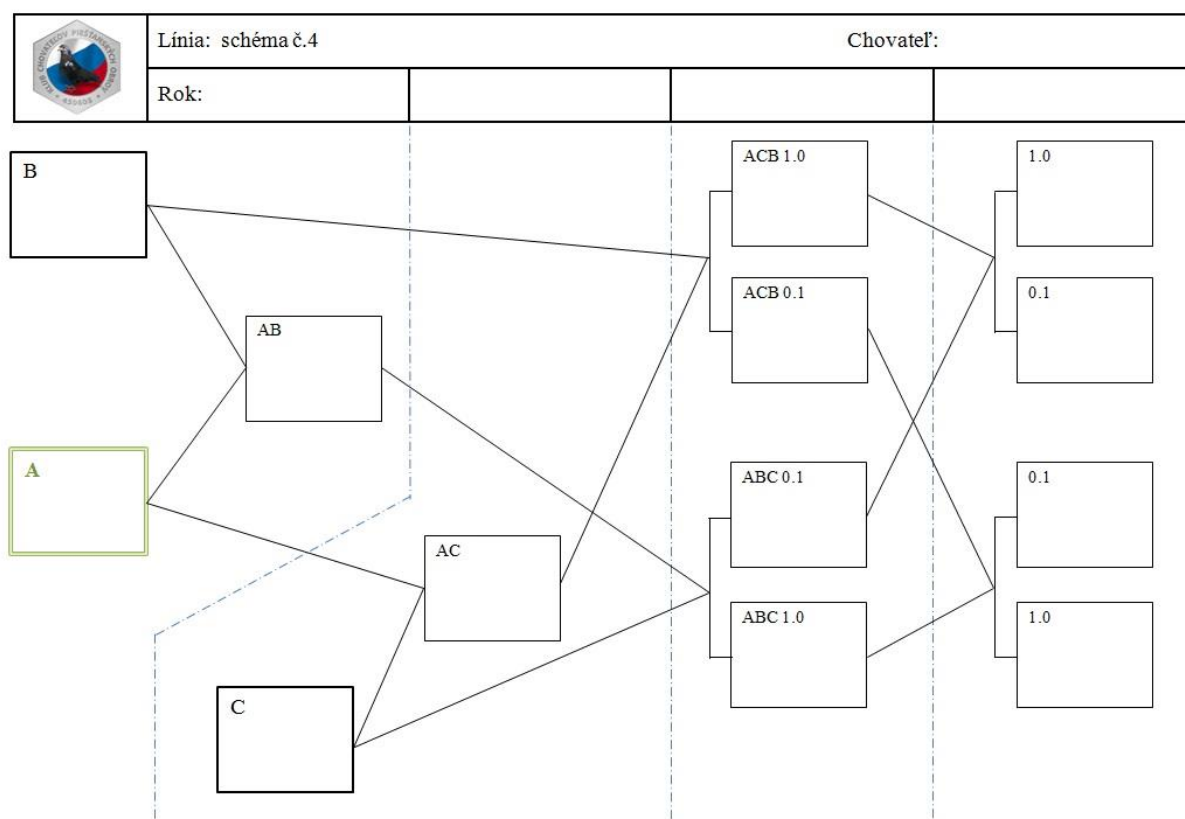
2. Lína založená na jednom vysoko kvalitnom jedincovi (zvyčajne samec 1.0 A) a dvoch nepříbuzných samiciach (0.1 A, B). V 1. roku je potrebné spáriť A-B a v 2. roku A-C, (alebo v priebehu jedného roka samca prepáriť na obidve samice. Zrýchlime tak postup línie avšak odchováme menší počet jedincov na výber pokračovateľov). Lína postupuje tak, že po jednej vetve vyberáme z odchovu samcov a po druhej samice a páriame podľa schémy.

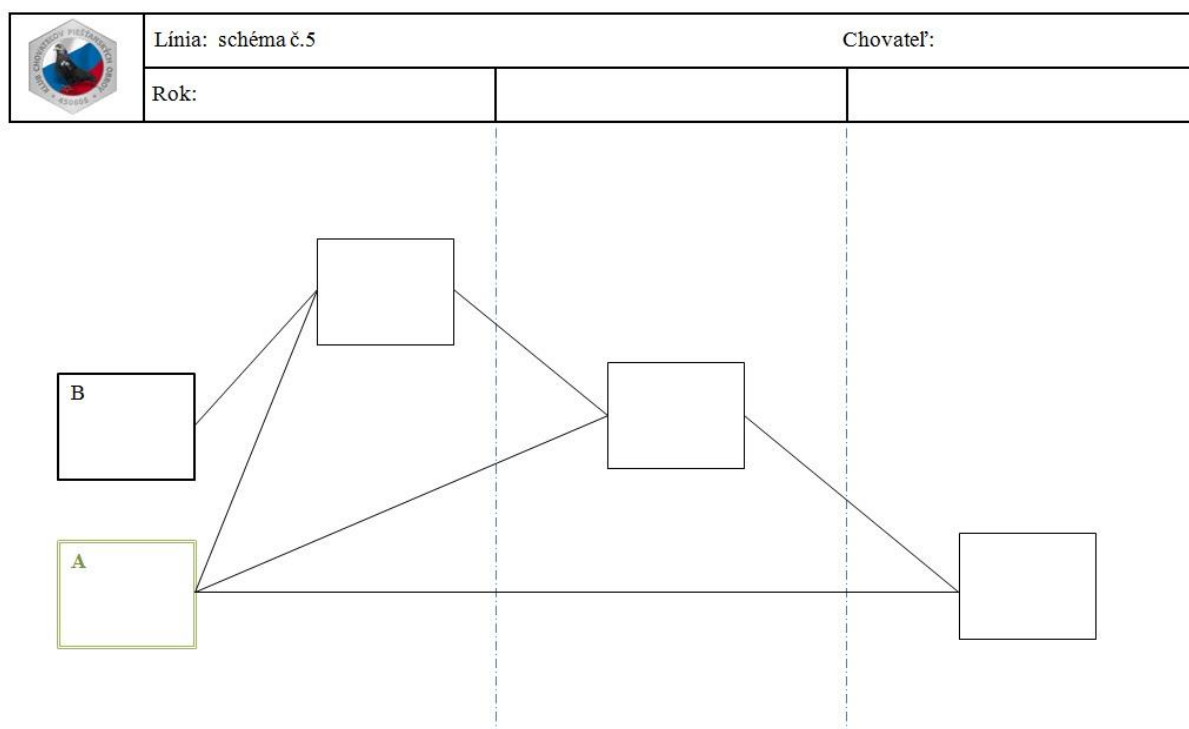
3. Lína založená tiež na kvalitnom jedincovi (zvyčajne samec 1.0 A) a dvoch nepríbuzných samiciach (0.1 B, C) v krátkom a jednoduchom postupe. Začiatok je podobný ako u schémy č.2, akurát vyberáme len po jednom najkvalitnejšom jedincovi podľa pohlavia aby sme v 3. roku mohli zostaviť pár AB-AC (polobrat-polosestra) a po odchove a výbere dvoch najlepších jedincov uzavreli líniu, nakoľko v ďalšom postupe sa už nedoporučuje páranie súrodencov. Rovnakým spôsobom možno založiť líniu aj na samici (0.1 A) a dvoch nepríbuzných samcoch (1.0 B, C). Pri tejto malej schéme nie je plne využitý genofond zakladateľov, ale môže poslúžiť ako bočná línia, zásobáreň jedincov pre prilievanie krvi do širokých línii.

4. Lína založená na podobnom princípe ako schémy č. 2 a č. 3, čiže na jednom kvalitnom jedincovi, ktorého vlohy chceme v chove upevniť (zvyčajne samcovi 1.0 A, ale môže byť aj samica) a dvoch adekvátnych, nepríbuzných samiciach (0.1 B, C) v obrátenom prípade samoch. V 1. roku je potrebné spáriť A-B a v 2. roku A-C, (rovnako ako v prípade schémy č. 2 môžeme líniu akcelerovať a prepáriť jedinca A v priebehu jednej sezóny). V 3. roku najlepšieho jedinca AB spárimo na zakladateľku/zakladateľa C (podľa pohlavia) a rovnako tak najlepšieho jedinca AC na zakladateľa/zakladateľku B. Ďalej už postupujeme známym krížovým spôsobom.

5. Najvyššia forma líniovej plemenitby je tzv. **pokrvná plemenitba** (incest), t.j. párenie potomkov s rodičmi, prípadne párenie súrodencov. Párenie súrodencov je menej používané, pretože je u takto zostavených párov veľmi slabá plodnosť. Úspešnejšie je spätné párenie detí s rodičmi. Zakladateľmi sú nepríbuzný samec (1.0 A) a nepríbuzná samica (0.1 B). V 1. roku po A-B vyberieme najlepšiu dcéru. V 2. roku spárime najlepšiu dcéru so zakladateľom línie A, z odchovu vyberieme najlepšiu vnučku. V 3. roku najlepšiu vnučku opäť spárime na zakladateľa A, čím po dochovaní mláďat nastáva koniec línie. V obrátenom prevedení, ktoré môže fungovať ako paralelná línia v 1. roku po A-B vyberieme najlepšieho syna. V 2. roku spárime najlepšieho syna na zakladateľku línie B a vyberieme najlepšieho vnuka. V 3. roku najlepšieho vnuka opäť na zakladateľku línie B. Zakladateľ na ktorého sa spätne pária pokračovatelia pôsobí v línii 3 roky. Takouto formou líniovej plemenitby získame v 2. roku 75 % a v 3. roku 87,5 % rodičovských génov u potomstva, preto je táto metóda najrýchlejšou cestou ku genetickej čistokrvnosti. Postupnými spätnými páreniami sa totiž nasýti genetická látka, ktorá je nositeľom žiadúcich vlastností. **Nakoľko však východiskové jedince môžu byť nositeľmi aj skrytých, nežiadúcich vlastností, aj tieto sa znásobia, zároveň so žiadúcimi.** Výsledkom pokrvnej plemenitby potom býva i bezcenné potomstvo, ktoré treba bezpodmienečne vyradiť. Práve z dôvodov degenerácie sa mnohí chovatelia obávajú využívať pokrvnú plemenitbu.

Je dôležité mať prehľad a predstavu jednotlivých krokov línie, k čomu sú veľmi užitočné dané schémy. V odbornej literatúre je viacero príkladov rôznych schém a postupov tvorby línie, treba ich však brať v podstate ako orientačný návod. V praxi môže byť vývoj často odlišný. Holub A nie vždy dá s holubicou B požadované potomstvo, preto sa niekedy musíme obrnúť trpezlivosťou. Musíme byť pripravení aj improvizovať, napr. keď nám z chovu vypadne dôležitý jedinec, alebo ak objavíme mimoriadne vhodného bočného potomka, tak ho môžeme zapojiť do schémy, respektíve sa môže stať zakladateľom novej bočnej línie. **Netreba sa teda za každú cenu držať učebnicovej schémy, ale adekvátne reagovať na situácie, ktoré prinesie chovateľský život.**

Forma evidovania pôvodu jedincov v líniách môže byť rôzna, prakticky je osvedčená päť-generačná tabuľka rodokmeňa. V klasickom preukaze o pôvode holuba sa síce uvádza troj-generačný rodokmeň, pri zostavovaní línií však potrebujeme hlbší prehľad. Vzor takého tlačiva môžete vidieť na nasledovnej strane.

PREUKAZ O PÔVODE					Chovateľ:	Farba, kresba:	Pohlavie:	Č. obrúčky:	
1.	2.	3.	4.	5.					
1.0	1.0	1.0	1.0	1.0			1.0	1.0	
	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1			0.1	0.1
0.1	1.0	1.0	1.0	1.0			1.0	1.0	
	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1			0.1	0.1
0.1	1.0	1.0	1.0	1.0			1.0	1.0	
	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1			0.1	0.1
0.1	1.0	1.0	1.0	1.0			1.0	1.0	
	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1			0.1	0.1

Líniová plemenitba PO v praxi

Pri zakladaní KCHPO v roku 2005 bol účastníkom zakladajúcej schôdze rozdáný Klubový spravodaj, v ktorom bol uvedený príspevok „Ako udržať a skvalitniť naše chovy holubov“. Článok nenašiel u členov klubu takú odozvu, akú by som si predstavoval. Viac sa hovorilo o tom, ako a akým plemenom regenerovať PO. Niektorí členovia sa o to pokúšali, dokonca výbor klubu zabezpečil 3 chovné páry plemena Talianska sotobanka, ale pre nežiadúce znaky a zdĺhavý proces sa na regeneráciu PO vôbec nepoužili.

Klub od založenia venoval zvýšené úsilie k zmene do vtedy platého štandardu, hlavne v otázke vysvetlenia rozdielu kresby tigra a fľkaného ako aj zaradenia plnofarebných do štandardu. Po splnení tejto úlohy sa klub zamerlal na zaradenie PO do Zoznamu európskych plemien holubov (v zozname je zaradený v skupine 8, pod číslom 0048). To si vyžadovalo veľa veľa administratívneho, finančného i propagačného úsilia. V ďalšej etape chce klub pokračovať v skvalitňovaní a zjednocovaní plemenných znakov PO. Do klubu pristúpili noví členovia, ktorí majú záujem o líniovú plemenitbu, preto túto otázku znovu otvárame.

Líniovú plemenitbu viedli v klube doteraz len dvaja členovia a jej výsledky boli prezentované na VIII. Špeciálke KCHPO 2013. Z týchto dvoch uvedených smerov líniovej plemenitby bol jeden zameraný na kresbu čiernych tigrov a sýtosť farby a druhý smer na hmotnosť, postavu a postoj. Pokúsim sa prezetnovať poznatky získané práve z tejto druhej vetvy, zameranej na upevnenie genetickej dispozície hmotnosti, resp osvalnenia. Súčasne sa prísnu selekciou riešila aj otázka kresby a sýtosti farby. Pozitívnym faktom bola skutočnosť, že v posledných rokoch sa už neobjavovali znaky východiskových plemien ako napr. fúkllosť, biela hlava, striedkovitý chvost, operené nohy, našedlá farba a pod. V danej línii sa však nerozlišovalo, či sa jedná o kresbu tigra alebo fľkaného, táto výzva by mala prísť na rad v ďalšej etape postavenej už na typovo vyrovnaných jedincoch s geneticky disponovanou hmotnosťou.

V ďalšej časti uvádzam podrobný rozbor spomínanej línie, ktorá sa však nestotožňuje s predstavenými vzorcami líniovej plemenitby. Napriek tomu výsledky tejto chovateľskej činnosti ukázali, že v priaznivých podmienkach môže byť pre viacerých členov klubu najpriateľnejšia cesta k skvalitneniu svojich chovov PO. **Takýto spôsob chovu si však okrem starostlivosti o samotné holuby vyžaduje aj značnú pozornosť venovanú plemenným záznamom.** Podrobný prehľad o pôvode jedincov (vlastných aj zakúpených) a evidovanie prírastkov v odchove sú základnými predpokladmi funkčnej línie. Okrem toho je prospešné aj zaznamenávanie si na oko možno nepodstatných prejavov ako sú plachosť, agresivita, lietavosť, lámanie ručných letiek, početnosť znášky, priebeh odchovu. Pri snahe

o skvalitňovanie exteriérových znakov by sa prirodzene nemalo zabúdať na **plodnosť ako jeden z plemenných znakov a hlavných cieľov šľachtiteľa prof. A. Bod'u**. Takto evidované podklady nám poslúžia pri vyhodnocovaní úspešnosti línie, ako aj pri výbere zakladateľov nových línii.

Piešťanský obor patrí medzi náročnejšie plemená čo do hmotnosti, telesného rámca, postaja, ale hlavne kresby tigrov a fřkaných. Ide o kresbu, ktorú nemožno presne geneticky zafixovať, pretože sa jedná o heterozygotný prejav. Chov si vyžaduje systematický postup, prísnu selekciu a šťastnú ruku pri výbere jedincov, tak ako u väčšiny fřkaných, resp. strakatých plemien.

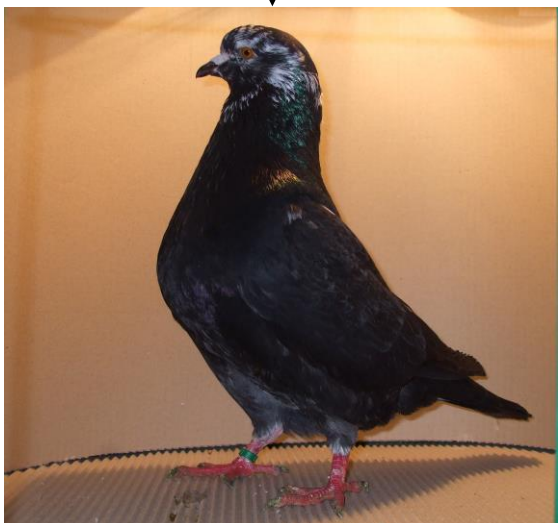
V súčasnej dobe sa už nevyskytuje taká genetická rozdielnosť a PO sa začína pomaly stabilizovať. Nie je potrebné uvažovať o príleve cudzej krvi z iných plemien. Základňa PO sa dá dnes už považovať za dostatočne rozšírenú. Chce to už len cieľavedomé usmerňovanie pri vylepšovaní plemenných znakov, čoho nástrojom môže byť práve líniová plemenitba. Ak sa chceme na túto prácu podujat', potrebujeme vytvoriť medzi členmi klubu hlbšiu spoluprácu a pochopenie spoločného cieľa. Preto je napríklad možné koncipovať aj spoločné línie na základe dohody dvoch alebo viacerých členov. Chovatelia dohodnutí na spoločnom postupe by si po odchove vymieňali jedincov pre pokračovanie línie, alebo uvoľnili starších jedincov pre ďalších členov, aby bol čo najlepšie využitý ich genotyp a chovné kapacity členskej základne.

1.0 B 658/04

0.1 A 885/06

1.0 D 203/07

0.1 D 210/07

1.0 C 200/08

1.0 E 28/10

1.0 C 200/08

1.0 C 215/11

0.1 E 927/13

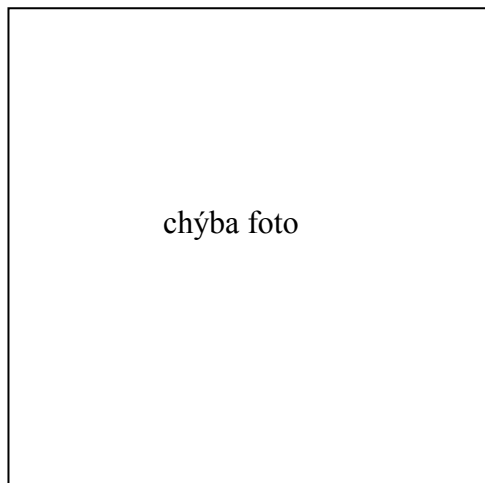
1.0 E 28/10

1.0 E 908/13

1.0 A 130/12

0.1 A 127/12

1.0 E 906/13

0.1 E 924/13

U jedincov na fotkách vidno geneticky zafixovanú hmotnosť, čo sa dá porovnať v uvedenej tabuľke. Vyznačujú sa širokým, dobrým postojom na primerane vysokých nohách. Prsná kosť je dobre osvalnená, mierne vystúpla. Možno vytknúť trochu kratšiu postavu u niektorých s mierne s zdvihnutým chvostom. Krk je kratší, na trupe široko nasadený, smerom k hlave sa zužuje. Hlava stredne veľká s vyšším čelom, mierne zaobleným temenom. Krídla primerane dlhé, široké k telu dobre pritiahnuté, chrbát zakrývajú, nesené na chvoste. Chvost nie je u všetkých v línii chrbta. Je to i nesprávnym postojom v menšej klietke pri fotení.

Aj v danej línii je prirodzene čo vylepšovať. Ideálna postava a celkový telesný rámec je vidieť u holuba 1.0 E906/13.

Neúplná fotodokumentácia bohužiaľ nezachytáva všetkých jedincov v schéme a preto si nemožno urobiť ucelený prehľad ich vývoja. Jedná sa len o doplnkový vizuálny materiál.

Popis jednotlivcov v línii a ich podiel

číslo obráčky	kresba, farba	hmot./ g	výsledky z výstav	pôsobenie v chove			pôsob. v línii
				poč. rokov	odchov/ks	do línie/ks	
B 658/04	čier. frk. stred.	970	95b/05 ŠK, 95b./09 ME	6	20	4	ukončil
A 1563/06	čier. tig. tmavý	930		1	5	1	ukončil
D 203/07	čier. tig. tmavý	970	94b/07, 93b/08, 95b/09, 95b/10	4	10	4	ukončil
C 37/08	čier. tig. tmavý	990	94b/09, 93b/11	4	10	2	ukončil
C 200/08	čier. frk. stred.	910	95b/08 VK, MK, 94b/09 ME, 95b/10 MSR	3	9	4	ukončil
E 28/10	čier. tig. stred.	960	95b/10, 94b/11, 95b/12 MSR, MK	3	7	5	pokračuje
A 4740/11	čier. tig. stred.	960		2	4	2	pokračuje
C 215/11	čier. frk. svetlý	1000	95b/11 Š, 96b/12 Š, 96b/13 MSR	2	7	3	pokračuje
A 130/12	čier. tig. tmavý	1000	95b/12 MSR, 96b/13 MSR, MK	1	4	3	pokračuje
A 885/06	čier. tig. tmavý	870	94b/07, 93b/09	3	14	3	ukončil
D 205/07	čier. frk. svetlý	920		1	2	1	ukončil
B 228/07	čier. tig. tmavý	860	94b/07, 94b/09, 95b/10	5	12	3	ukončil
C 287/07	čier. tig. stred.	930		4	16	2	ukončil
D 210/07	čier. frk. stred.	860	94b/07, 94b/08 MK, 95b/09 ME, 95/10 MSR	4	14	4	ukončil
A 179/09	hnedý frk. stred.	960		4	13	6	pokračuje
C 210/11	čier. tig. tmavý	930		2	4	2	pokračuje
C 235/11	čier. frk. svetlý	890	94b/11	2	7	3	pokračuje
A 127/12	čier. frk. stred.	890	95b/13 MSR	1	4	2	pokračuje
E 906/13	čier. frk. stred.	1050	96b/13 Š, MSR				
E 908/13	čier. tig. tmavý	975	95b/13 MSR, MK				
E 924/13	čier. tig., stred.	830	95b/13 VK, MSR, MK				
E 927/13	čier. frk. stred.	980	94b/13 MSR				

Poznámka

95b/05 – 95 bodov v roku 2005, Š – šampión na CVZ, ŠK – šampión klubu, VK – víťaz klubu, ME – majster Európy, MSR – majster SR (člen kolekcie), MK – majster klubu (člen kolekcie)

Vyhodnotenie hmotnosti

Rok	Počet chov. párov	Hmotnosť/g		Hmotnosť - odchov/g		
		rozpätie/g	priemerná	preváž. ks	rozpätie/g	priemerná
2008	13	760-1000	842,2	39	650-1040	814,8
2009	13	760-1050	903,4	26	750-1035	864,0
2010	14	810-1050	926,4	15	770-1100	945,0
2011	15	870-1100	975,3	19	710-1080	945,2
2012	16	830-1250	1068,0	27	720-1270	903,3
2013	13	860-1220	952,1	17	840-1100	971,4

Hmotnosť bola prevažovaná v mesiacoch október-november. Treba brať ohľad na fakt, že v priebehu odchovu boli vyradované jedince s nižšou hmotnosťou a nežiadúcou kresbou.

Prehľad v zložení chovných párov

Rok	Počet ks	Z minulej sezóny	Z vlast. odchovu	Dokúpených
2007	-	-	-	40
2008	26	-	-	-
2009	26	14	10	2
2010	28	13	11	4
2011	30	15	11	4
2012	32	16	13	3
2013	26	15	9	2

V roku 2007 bolo pri zakladaní chovu zakúpených 40 ks výlektov, z toho do chov. sezóny 2008 bolo zaradených 28 ks od chovateľov: Andrášik 8 ks, Blaňár 1 ks, Kiss 1 ks, Schmidt 6 ks, Šušlík 10 ks.